

Předkládací zpráva

Ministerstvo životního prostředí předkládá návrh zákona, kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“). Návrh zákona není zahrnut v Plánu legislativních prací vlády pro rok 2016; byl připraven na základě usnesení vlády č. 434 ze dne 11. května 2016.

Cílem návrhu je zajistit realizaci vybraných klíčových dopravních staveb, pro které bylo vydáno stanovisko o hodnocení vlivů (dále jen „stanovisko EIA“) podle předchozí právní úpravy v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí (zákon č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon č. 244/1992 Sb.“). Podle platné právní úpravy (zákon č. 100/2001 Sb., ve znění poslední novely účinné od 1. dubna 2015) již pro tyto projekty nelze stanovisko EIA vydané podle zákona č. 244/1992 Sb. v navazujících řízeních (zejména stavební řízení) využít a proces EIA by tak musel proběhnout znovu – podle pravidel uvedených v zákoně č. 100/2001 Sb.

Pro tzv. prioritní dopravní záměry definované v nově vkládaném § 23a se zavádí speciální režim, v rámci něhož příslušný úřad (Ministerstvo životního prostředí) vydá na základě stanovených podkladů závazné stanovisko k vlivům aktuálního technického řešení záměru na životní prostředí. Stanovisko bude mít omezenou platnost (5 let) a bude jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních. V rámci těchto řízení pak příslušný úřad provede ověření případných změn záměru, a to analogicky, jako je tomu podle § 9a odst. 4 platného znění zákona č. 100/2001 Sb. (tzv. coherence stamp).

Okruh prioritních dopravních záměrů je v návrhu zákona definován čtyřmi znaky, které musí platit kumulativně. Jedním ze znaků je, že takový záměr je uveden v nařízení vlády (pracovní znění návrhu nařízení vlády tvoří součást materiálu).

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a předseda Legislativní rady vlády svým dopisem ze dne 12. května 2016 v souladu s čl. 76 Legislativních pravidel vlády rozhodl o zkrácení lhůty připomínkového řízení k návrhu zákona na 3 dny a o omezení okruhu připomínkových míst k návrhu zákona na Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství, Úřad vlády – Kabinet vedoucího úřadu vlády a Úřad vlády ČR – Odbor kompatibility. Zároveň bylo tímtož dopisem rozhodnuto, že hodnocení dopadů regulace podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace se u návrhu zákona neprovede.

Verze rozeslaná do připomínkového řízení obsahovala rovněž alternativní řešení realizace výše uvedených dopravních staveb, a to formou uplatnění výjimky z působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých záměrů na životní prostředí (tzv. směrnice EIA), ve znění její poslední revize (směrnice 2014/52/EU), což by umožnilo za splnění stanovených podmínek vyjmout určitý záměr z působnosti revidované směrnice EIA, resp. z posuzování podle zákona č. 100/2001 Sb. Toto řešení bylo však z návrhu na základě připomínek Evropské komise vypuštěno.

Jednání k vyhodnocení připomínek z připomínkového řízení proběhlo dne 25. května 2016. Podstatná část připomínek směřovala k výše zmíněnému alternativnímu řešení, které bylo z návrhu vypuštěno (viz výše). Tabulka vyhodnocení všech připomínek tvoří součást tohoto materiálu.

I ohledně dohodnutého řešení (nový § 23a) nicméně probíhaly po jednání k vyhodnocení připomínek další úpravy textu, a to v návaznosti na připomínky Evropské komise obdržené v několika kolech. Intenzivní jednání s Evropskou komisí a úpravy textu návrhu zákona probíhaly ve velmi úzké součinnosti s Ministerstvem dopravy, Ministerstvem zahraničních věcí (Vládní zmocněnec pro zastupování ČR před Soudním dvorem Evropské unie) a Úřadem vlády. V současné době je návrh s Evropskou komisí dále projednáván s cílem získat její schválení.

Materiál je vládě předkládán s rozpory s Ministerstvem pro místní rozvoj (viz vyhodnocení mezirezortního připomínkového řízení). Ministerstvo pro místní rozvoj uplatnilo v rámci mezirezortního připomínkového řízení zásadní připomínky, z nichž některé jsou i nadále relevantní navzdory změnám, ke kterým v průběhu příprav předloženého návrhu došlo. Tyto připomínky jsou převážně obecné povahy a týkají se základních principů, ze kterých navrhovaná právní úprava vychází.